

МАГМАТСКЕ СТЕНЕ

СТЕНЕ СУ ПРИРОДНЕ АСОЦИЈАЦИЈЕ МИНЕРАЛА, ТАЧНО ОДРЕЂЕНОГ САСТАВА И СКЛОПА

Мономинералне – од једне врсте
минерала

Полиминералне – од различитих
минерала

Магматске – настају
очвршћавањем
(хлађењем) магме или лаве

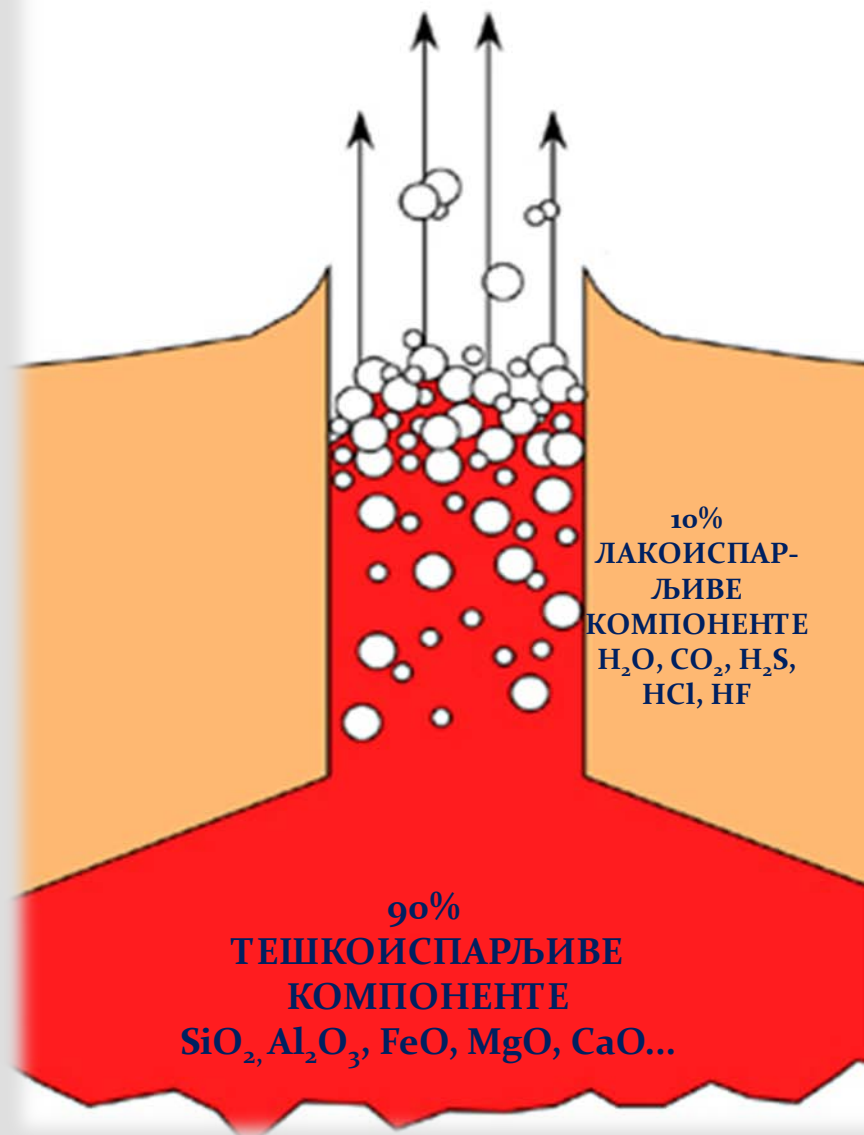
Седиментне – таложењем
материјала, продуката
распадања постојећих стена

Метаморфне – променама
постојећих стена у
новим условима

МАГМА

Усијано течни
силикатни растоп
изграђен од (90%)
тешкоиспарљивих
и (10%) лакоиспарљивих
састојака

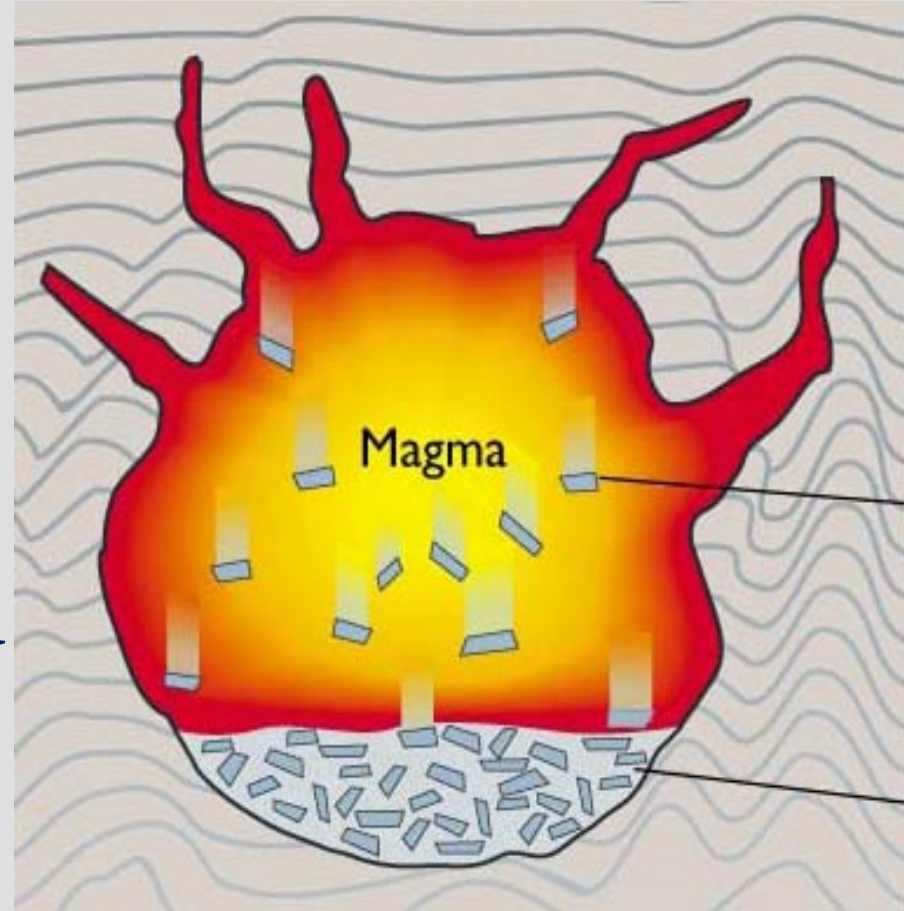
ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈА МАГМЕ

Процеси којима се од једне магме стварају различите фракције, чијом ће кристализацијом доћи до настанка различитих врста стена

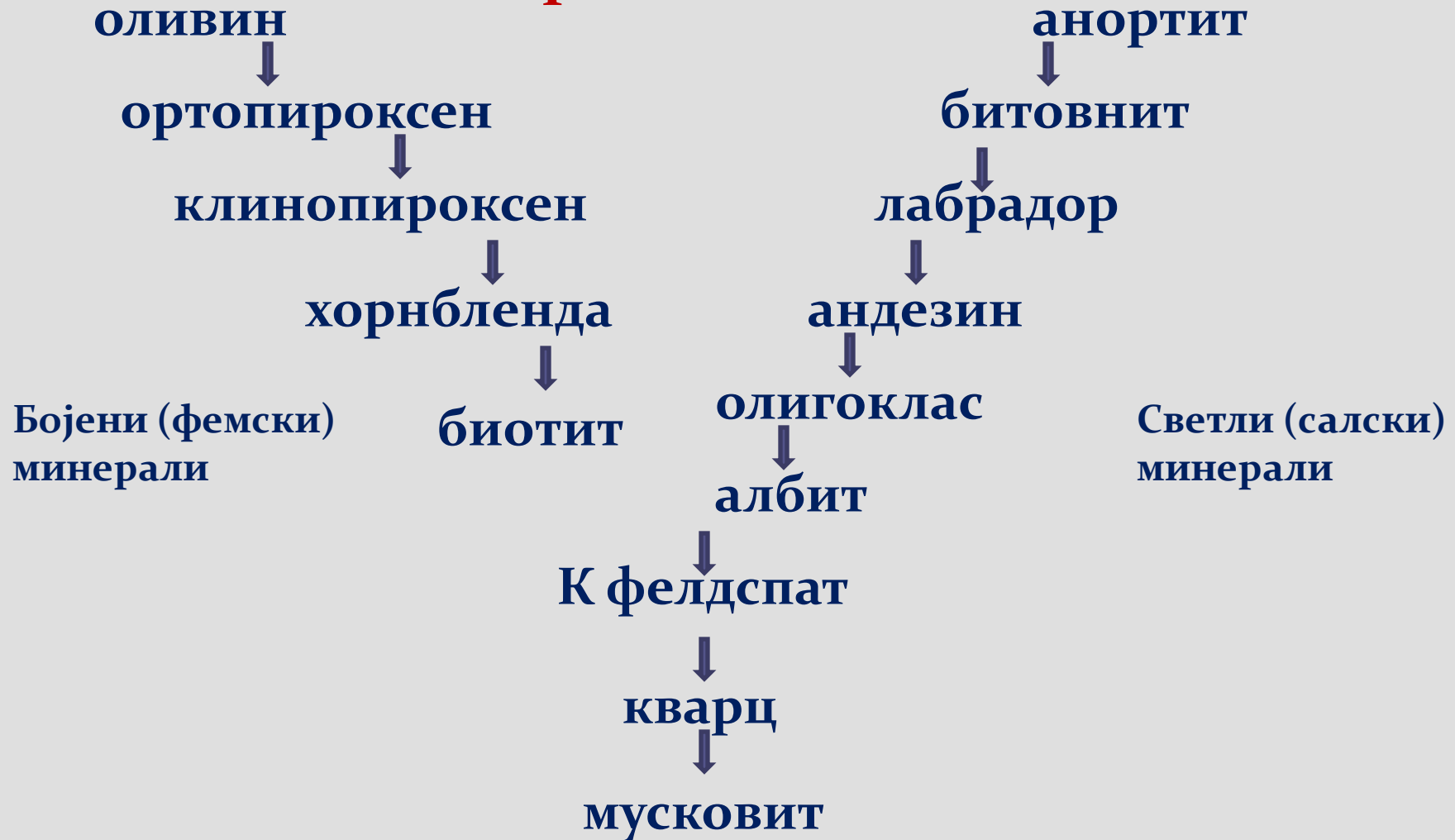
Статичка – у фази мировања магме

Кинетичка – у фази кретања

- **Ликвација**
Издајање капљица
сулфида (Ni, Co, Cu...)
- **Фракциона
кристализација**

Бовенова шема ред кристализације минерала из магме

- **Истискивање остатка растопа**
- **Асимилација – контаминација**
- **Хибридизација**

НАЧИН ПОЈАВЉИВАЊА МАГМАТСКИХ СТЕНА

ПЛУТОНСКА ТЕЛА

ДИСКОРДАНТНА:

БАГОЛИТ-1

ШТОК-2

ДАЈК-3

КОНКОРДАНТНА:

ЛАКОЛИТ-4

ЛОПОЛИТ 5

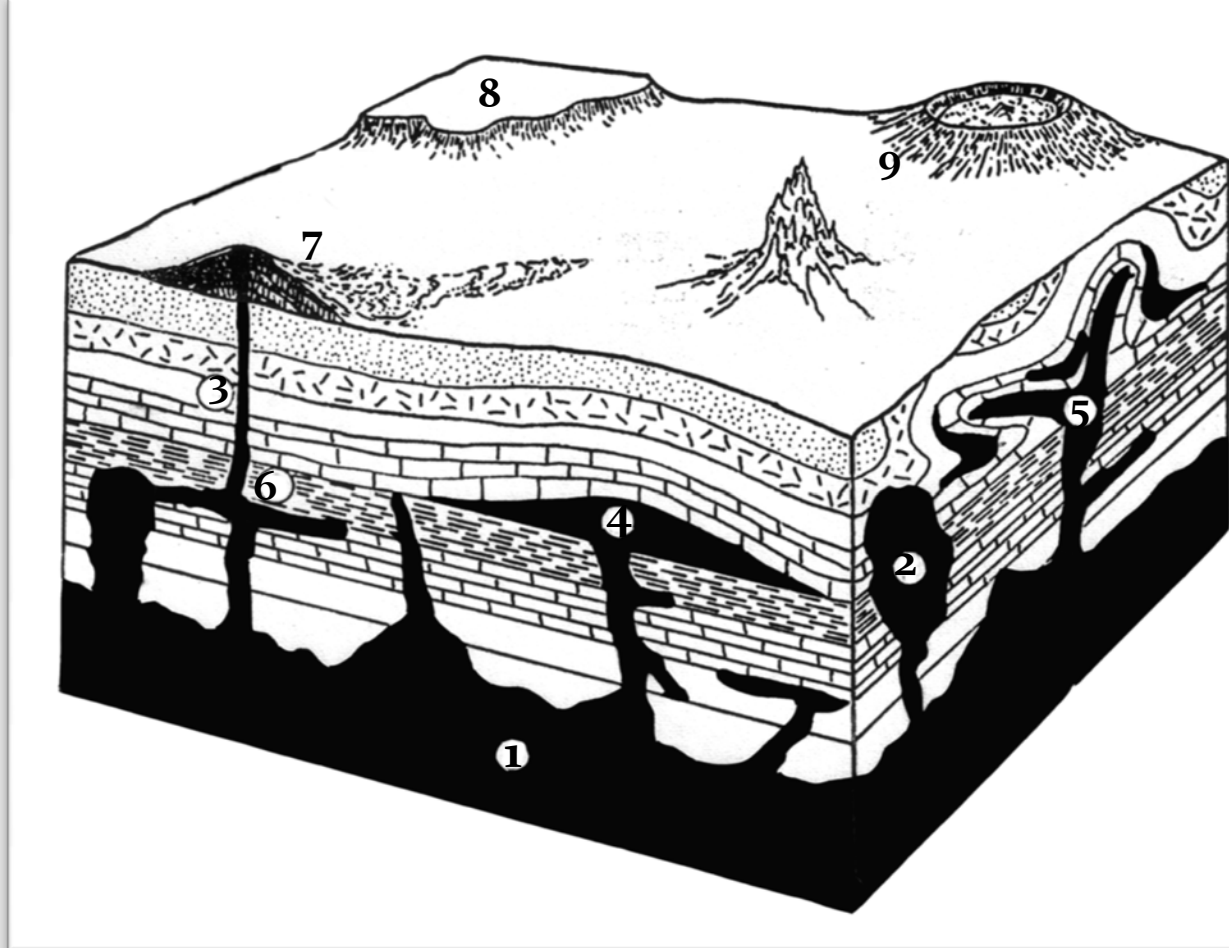
СИЛ-6

ВУЛКАНСКА ТЕЛА

КУПА-7

ВУЛКАНСКА ПЛОЧА-ПЛАТО-8

КАЛДЕРА-9

Лучење магматских стена

Pillow - лаве

СКЛОП МАГМАТСКИХ СТЕНА

Структуре - последица режима кристализације (простора, времена...)

Облик, величина и међусобни односи састојака

Текстуре – последица “геолошких догађаја” током хлађења или непосредно после њега

Оријентација састојака и испуњеност простора

Зрнаста структура уједначена величина зрна

панидиоморфне

хипидиоморфне

алотриоморфне

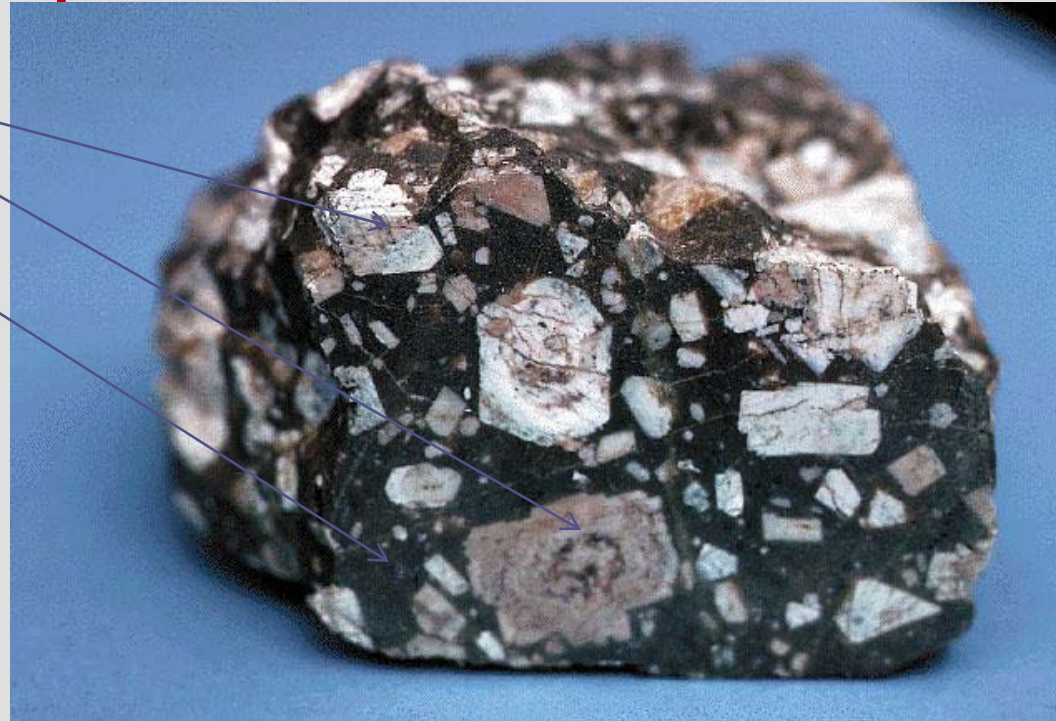

Порфирска структура две генерације минерала:

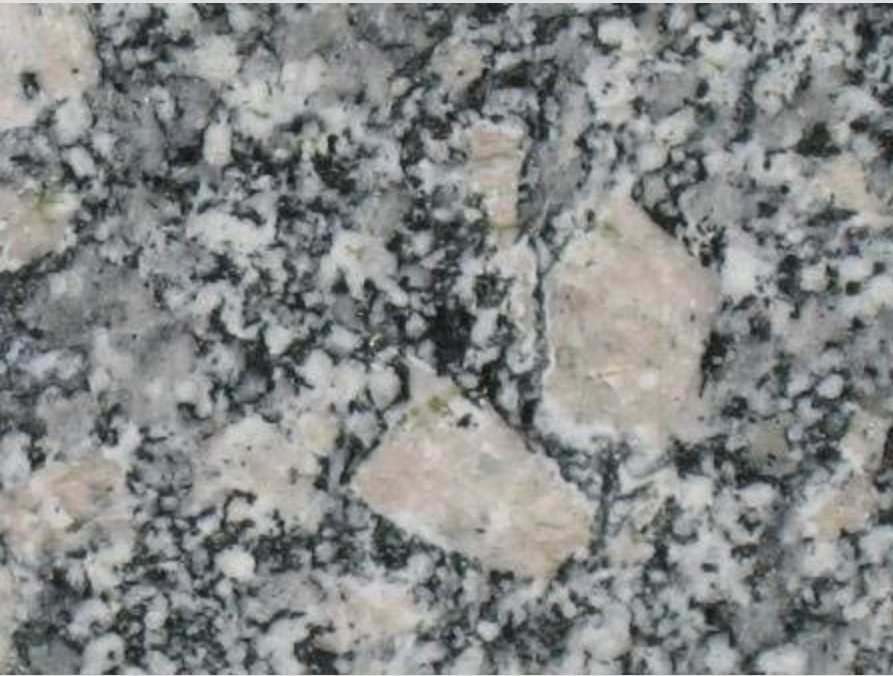
-фенокристали

-основна маса

холокрystalасте
хипокристаласте
хијалинске

Порфиرويدна структура

Офитска

Интерсертална

Масивна (хомогена) текстура
потпуно испуњен простор
и без оријентације састојака

Планпаралелна текстура
састојци су паралелно оријентисани,
услед дејства усмерених притисака

Флуидална текстура
састојци оријентисани у правцу
течења лаве

Мехураста и шљакаста текстура шупљине настале услед одласка гасова

Мандоласта текстура шупљине испуњене секундарним минералима

КЛАСИФИКАЦИЈА МАГМАТСКИХ СТЕНА

НА ОСНОВУ ХЕМИЗМА
(ПРОЦЕНТА SiO_2)

киселе више од

66% SiO_2

интермедијарне

66-52% SiO_2

базичне

52-45% SiO_2

ултрабазичне мање од

45% SiO_2

На основу места настанка (нивоа консолидације растопа)

Дубинске
(интрузивне)
Жичне
(субвулканске)
Изливне
(ефузивне)

